

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАНЦЕНА
ЗА СРБИЈУ

ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.

ЗА ИСТОТ Е ТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.ПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕПЛАТУ ТРЕБА СЛА
ТИ СТЕБИ М. ВЕСЕЛИНОВИ
ВИЉУ ПРОФ. БОГОСЛО
ВИЈЕ.НЕПЛАТЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „КОСАНЧИЊЕВОМ
ВЕНЦУ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

У самоћи — Хајдук Станко — Карпатски замак — Ситнице — Се
љаци

У САМОЋИ

I.
УВЕЛИМ ЉУБИЧИЦАМА

Љубице, цветићи бајни, пролећа весници мили,
У сепном вечито миру самачког живота овог,
Зар сте већ тужно своје бледе главе свили,
Без оне љубности, сјаја, без чари и миља овог?

Како суморни, бледи, збрчкана, увела лика,
На сухој дршци вашој сневате прошлост красну,
Слушате повнату песму веселог настирог млина
И жубор потока бистра, славуја песмицу јасну!

И пуни мирисна даха, љубећи сунашца зраме,
Чисту пирући росу ворица којом вас поји;
Слободна и свежа вада, пуна милине сваке,
Ви себе гледате тамо, увели цветићи моји.

И глеј карлија лахор преко питомих равни
И својом нежном руком милује ваше груди;
Но ви се трепете ка'нда... То ја уданух само,
И менис, као и вама, тежан осећај буди...

То давно прође нам доба, сневајте сневе своје,
Нека у сећању барем оине вам обрад блед;
Још једном, једном само — па и вас покоси што је:
Мени, који вас сузама по им, млађаних нада ред.

Београд

Ст М. Луковић

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од

Јан. М. Веселиновића.

(59)

ДРУГИ ДЕО

О СВЕТИК

(НАСТАВАК)

Станко спусти пиштољ, јер га очев поглед чудно-
вато гледаше.

СЕЉАЦИ

од

Карла Ларсена

Сељак Сорен Јенсен е надничаром Јенсом секао је дрва на
ивици шуме, мало подаље на путу указаше се два жандарма на
коњима. Они идоше л'гано и зауставише се код старог грма. Ту
један од њих сиђе и прилепи на стабло од дрвета лист црвене
хартине. За тим одоше онако исто полако, као што и дођоше.

Сељаци осетише, да то није на добро.

— Објава о Хансу Пирсену! рече Срено кад се примаче грму
и прочита оно, што је написано на прилепљеном листу.— Иш! прешао им пут! Сто крона дају ономе који га у-
хвати.Надничар се плашљиво обазре, баш као да му је иза леђа
стојао сам Ханс Пирсен.

— Е, па шта?

— Ни за двеста крона не би ишао у потеру! рече опет Јен-
сен. — А за тај новац мучно да ће се ико напашити... И ко је
могао мислити... Он је пре некако служио у мене и био је славан
дечак.

„Ухватиће га на сигурно“ помисли надничар.

— А он мене?

— Лако ћеш му зајам вратити, али сад не, јер сам
га ја овамо позвао... А моја реч нека је и теби светиња!
Лазар једва дође себи. Он сад виде да је на гуји-
ној руци... Али се пуне ноге подсекле па не могу да
макну...

Станко га је гледао страшним погледом. Причају
да има гује које те својим погледом прикују за место
на коме стојиш. Такав је био поглед Станков.

Лазару изађе све на очи, па чак и она страшна
ноћ кад је беглао пошто је пуцао на Станка. Он је
дрхтао као прут.

Станко му приђе.

— Иди! — рече. — Иди, наћи ћемо се!.. Кад те је
мој бабо на врат узео, онда ти данас нећу ништа.

Лазар се окрете и оде из авлије...

Он није видео куд је ишао. Очи су му играле у
глави а онај јадни мозак, као да га је неко стињо,
тако га је болео.

Ни сам није знао како је до куће дошао. Тек само
виде пренеражено лице очево.

— Шта је?! — пита га Иван. Што си таки?

Он одману главом па се сруши на праг.

Кад је себи дошао била је ноћ. Њему је све живо
било пред очима. Затварао је очи да не би више гледао
оног погледа Станковог, али му се тек тада јави још
страшнији.

— Бабо!... Спасевај ме!

— Шта је?... Шта ти је?!

— Он...

— Ко?...

— Станко....

— Где?...

— На овакој непогоди неће се много одржати, проговори Јен-
сен, погађајући његове мисли.

Ту умукнуше и снова се прихватише рада.

Кад стигоше кући, Сорен Јенсен говораше о томе својој жени.

— О Боже, сачувај! уплаши се ова.

— А шта ти мислиш? Ваља нам неће зло учинити, умири-
вао је Јенсен.

— Иде ли он из тавнице, већ је зликовац.

— Е, добар беше али пропаде... Отровао га је и укропастио
тај нитков — Швед. А за то је и добио што је заслужио. Ханс је
њему нож под грме...

То није умирило жену Јенсенову. Она се тресла од страха.

— Пази, о томе ни речи млађима. Јенсу сам већ рекао да
ћути.

Она је вас дан преседила у соби и не смеде се показати у
авлији.

Пред вече, на мах залаја пас на ланцу; за тим престаде. Као
да му неко ласкаше.

Жена Јенсенова љупи, али беше бледа као крпа.

— Шта ти је? подвикну јој муж

Он запали фењер и изађе из собе.

На сред авлије показа се тавна фигура, поред које је пас
скакао.

— Добро вече домаћине! чу се непрекидан, уздрктао глас.

— Хансе? Је си ли то ти? повика Сорен и у мало не ис-
пусти фењер из руку.

— Е сад је мој! — рече Иван страшним гласом. — Сад ми неће побећи.

И пође. Али Лазар скочи из постеље па га увати за рамена.

— Не иди!.. Н — н — не иди!.. Убиће те!

— Мене? Јок!

— Не иди!.. Мал' мене не уби!.. Да није било чича Алексе; ти не би им'о сина!..

Страшна мисао обузе Ивана. Заиста, шта би он радио да му убију Лазара?..

— А... вечерас је он мој!

Али га Лазар докопа свом снагом. Руке његове утањаху у старе, али још снажне мишице очеве.

Ти нећеш ићи!.. Ја те молим не иди!.. Сутра прекосутра... кад 'оћеш иди, само данас не!..

И он се обеси оцу о врат...

Иван одуста од намере само да би га умирио.

— Добро — рече. — Али сутра ћу се рачунати с оним маторим!.. 'Ајде, гези...

Лазар се спусти на постељу али није хтео пусти-ти руке очеве.

* * *

Освану дан. Иван се још зором диже Крушки. Код њега затече Маринка где му нешто прича. Иван назва Бога.

— Бог ти помог'o! — рече субаша... Него, да чу-јеш што ми Машо прича. Сједи.

— Да седнем — рече Иван — А шта прича?..

Крушка га погледа прекорно.

— Еј, мој Иване!.. Ја мишљах ти ћеш ми нешто ваљати, па те још и за кмета узех. А оно сад?... Сад се у Црну Бару доселили хајдуци па господују!.. Знаш ли ти, болан не био, да је Станко и ноћас био код куће?

— Знаш. — рече Иван.

— Знаш?!

— Знаш. Лазар ми рече!

И он исприча све шта је са Лазаром било.

— Па шта сад мислиш?

— Дођо' да тебе питам.

Турчин се замисли. Он паметоваше од сваке руке, али што год намисли види да је детињасто. С једним је био на чисто: хајдука не могу похватати. Јер, Црнобарци сад више њих и не сматрају друкчије, него као људе који срећу носе... Најзад се окрете Маринку.

— Шта ти велиш, Машо?

— Да, ја сам... Не бој се, домаћине, не ћу те увредити...

— Не... ја... није то... знаш, иди де ти одавде с богом... рече Сорен.

— Не могу... и мраз је стегео јако, прошапта Ханс.

Јенсена подиђе језа.

Он уђе у собу и рече уплашеној жени:

— Ни речи, Берта! Ма шта се догодило, не плаши се... Тако ваља... рече на послетку оштро, и изиђе на поље.

Берта не знађаше од страха шта да ради. Полети прозору. У авлији беше тавно као у гробу. Ни прет пред оком се не види Али, где... сину светла тачка. Креће се. Та то је, ваља да Ханс са фењером. Али, куда ће он? Чини ми се да иде у шуцу. Тако је Али кога ће врага у празну шуцу. Прође неколико тренутака. Опет се показа фењер... иде ближе.. Плашљива светлост његова показује сада фигуру Соренову. Он је долазио све ближе и ближе. Ето, већ се чују његови кораци. Он уђе у кујну. Као да нешто тражи тамо.. Опет се све стиша.. И опет засветлуца фењер... Опет у правцу ка шуци. Но сада као да иде брже... Оде, и.. нема га. Она стајаше као укопана..

II

Велика, празна шуца. На средини сто, а с обеју страна клупе. Слаба светлост од фењера показује за столом Јенсени и Ханса.

На столу начета бутела ракије и парче сува хлеба.

Ханс прождрљиво гута парче меса, а држи у приправности комад хлеба.

— Ја велим да оног маторог треба притегнути!.. Треба га натерати да каже: где им је даник?

— Па?

— Онда јавити у град да се спреми војска да и' помлатимо.

— А хоће ли казати?

— Само ти њега притвори у ово твоје подрумче под 'аном, па га онда предај мени...

Турчин се замисли. Учини му се паметан савет Маринков.

— Лијепо. — рече. Да га позовем.

— Зови га зови! — рече Иван. Казаће кад је мајку за сису ујео!.. Ја ти јамчим!

Крушка удари длан о длан и пандур се јави на вратима.

— Иди, Мехо, па ми зовни Алексу Алексића.

Пошто Мехо оде, он се окрете Ивану и Маринку.

— Јесте ли сигурни?

— Сигуран сам — рече Маринко а сатански осмех заигра му на уснама.

— Е, ето вам!.. Ја хтједох човјешки па ми се не даде. Сад га предајем вама двојици. Како ви рекнете, шта ви урадите — оно је речено и урађено. Ја ћу се лијепо оставити у страну, па ћу гледати...

— Тако тако! — рекоше обојица.

А Маринко додаде:

— Видећеш да ли ти још вредим!

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВЕО С ФРАНЦУСКОГ А. Д. РАДОСАВЉЕВИЋ.

(29)

(НАСТАВАК)

Прошавши поред једног каменитог стуба, који подупираше последњи угао с леве стране, Фрања се нађе пред једним приметно ужим ходником. Опруживши руке, могао је с обеју страна дохватити зид.

Тако је ишао напред погнута тела, пипајући ногама и рукама, и тражећи да сазна, да ли се тај ходник даље пружа у истоме правцу.

На двеста корака, од прилике, иза оног стуба у углу Фрања о ети да се ходник савија на лево, да, после даљих пет стотина корака, узме супротан правац. Да ли је тај ходник водио ка спољњем зиду замка, или је можда водио, на дно куле?

— Ниј то, продужи Јенсен.

— Ханс не одговори, но прождрљиво јеђаше. Обојице Ђута и Ханс најпосле нали себи ракију.

— У здравље! вели Јенсен.

— Хвала ти, домаћине. На свему ти хвала... Много си ми добра учинио... Много лепих дана провео сам у тебе... То ћу до века памтити.. Није као код других...

И махнув руком, Ханс заћута...

Оба се замислише. Ветар је виглао и ћукао на пољу. Мртва тишина.

— Е, сада на одмор! рече Сорен. Ево, лези на сламу. А сутра чим зора — скочи кроз прозор, па марш!.. Је си л' чуо! Ла, ку ноћ!

Ханс гледаше у њега.

Чујеш, домаћине, допусти да с тобом по души говорим...

— Па, говори... шта хоћеш?

— Као што знаш, ја не могу... не могу више да се овако потуцам... одлучно изјави Ханс

— Нуто, шта је сад наумио...

— Тако је.. Свуда ме жандарми гоне баш као бесна пса.. Видео сам у Еленруну како прилепише објаве о мени. Тада сам седио притајен, на два корака од њих.

— И овде је објављено...

— И ти си видео?

Сорен Јенсен климну главом.

— И за награду си прочитао?

Фрања покуша, да убрза свој ход; ну, сваки час задржавало га је по што год, или на испуњеном тлу, о које је ударио, или какав нагли завој, који му опредељаваше правац. С часа на час наишао би на какав отвор на зиду, који вођаше на споредна одељења. Али све беше мрачно, непрегледно, и он је узалуд гледао, да види, где је, у том замршеном лавиринту, правој критичној ложи.

Фрања се неколико пута морао враћати, видећи да је зашао у хорбухак, највише се бојао, да се какав рђаво затворен кацак не омакне под његовим ногама, те да се стропошта у какав бездан, одакле се не би више извукао. И кад је стао на какву даску, под којом затутњи шуљина, приљубио би се уза зид, али напредујући непрестано неком одважносту, која му не даваше времена за размишљање.

Како се Фрања до сад није ни пењао ни силазио, то је био, јамачно, на истој равнини са овим унутрашњим дворштима, која се налажаху међу разним грађевинама, и могао је помислити, да ће се тај ходник свршити тек пред средњом кулом, или под самим степеницама.

Без сумње, морало је бити каквог пречег пута између тајне капије, и куле. Да и у време, када је ту становала породица Горца, није било потребно, лутати по тим бескрајним пролазима. Друга нека врата, спрам тајне капије, а на супрот оној првој галерији, вођаху на бојно поље у сред кога се уздизаше кула; али та врата беху сазидана, а Фрања им није могао наћи ни трага.

Читав је сахат био прошао, од како је млади грофишао по тим кривинама; он није смео викнути стилу именованом, јер би одједи могли одбити глас до горњег ката, до куле. Он није ни мало кловуо храбросту, и одлучио се да иде дотле, док му нестане снаге, док га не заустави каква незавладљива препрека.

Ну, Фрања је већ малаксао, ма да он то није осећао. Од како је пошао из Верета, није ништа јео. Трпео је глад и жеђ. Корак му није више био поуздан, ноге му клецаху. У сред тог влажног и топлог ваздуха, што га пробија, дрхтао је, а срце му је снажно куцало.

Могло је бити око девет сахата, када Фрања не осети под собом тло, ступивши ногом. Он се сагну, а руком опипну праг, који води на доле, а за овим други.

Ту беху степенице.

Да ли се оне губе у дубљини замка, а можда и не, мају излаза?

Фрања пође њима без устезања, и бројао је ступице, који завијаху мало у страну, гледећи са ходника.

— Јесам, Хансе.

— А знаш, да сто круна нису мали новац...

Јенсен је ћутао.

— И видиш, како их је лако присвојити, продужи Хансе.

— Ти хоћеш да се предаш, шта ли?

Хансе је ћутао неко време, па онда одлучио запита:

— Знаш ли шта, домаћине. Хоћеш да имаш тај новац?

Овај га зачуђено погледа.

— То је врло лако, понови Хансе.

— Мани се комендије, рече му Јенсен. Боље ће бити да прилегнеш, па сутра у расвитаку бежи куд знаш... Не зна се шта време носи, могао би и мене усумњичити...

— Не, домаћине, заиста те питам, желиш ли сто круна у цепу?

— Не желим ја ништа, једно се Јенсен.

— Сећам се ја, домаћине, да си вагда завидљиво погледао на талире Јенса Андерса... Ето, узми новац и купи себи онаке исте талиге... Све једно, уловиће ме. Нећу још дуго шетати...

— Скупо ће те онда коштати.

— Све једно... Ја мислим... ти си добар човек, па...

Он застаде. И Сорен је премисљао.

— Одвези ти мене сутра... њима... рече Хансе. Јенсен се још више замисли.

— Е... кад је већ на то пошло... онда тако је боље да те ја возим, него ко год други...

Преко ђедамдесет и седам је сишао, док је стигао до други један хоризонталан ходник, који се губљаше у многобројним и мрачним завојима.

Још пола сахата ходао је тако Фрања, и сломљен умором, он стаде и опази на двеста триста корака пред собом једну светлу тачку.

Одакле је долазила та светлост? да ли је то била проста природна појава, водоник какве живе ватре, који се на таквој дубљини запалио? (Није ли, можда, био какав Фењер). Не носи ли то, можда, који ставовник ове куле какав Фење?

„А да није она?...“ прошапта Фрања.

И паде му на памет, да му се појавила нека светлост, као да хоће да му покаже улазак у замак, кад је био залутао међу кршевима Оргала. Ако му је оно Стила пуштала светлост кроз прозор од куле, зар није, онда, и сада она то, што покушава да га проведе кроз тине ове старинске грађевине?

Фрања је, од малаксалости, једва знао за себе, и он се сагну и мотраше, не мичући се иначе никако.

Изгледаше, као да пре нека расута светлост, него једна светла тачка, испуњава један од подземних сводова на крају ходника.

Фрања се брзо одлучи, да убрза свој ход пузећи јер га ноге још једва држаху, и пошто је прешао преко неки уски отвор, паде на праг неког удубљења (избе).

Та добро сачувана шуљина, дванаест стопа висока обухваташе круг од готово свуда једнаког пречника. Испуњена ребра на своду, који одржаваше венац од осам бокастих стубова, стицаху се у камену темељцу, у сред кога беше углављена стаклена уљаница, пуна неке жућкасте светлости.

Наспрам тих врата, а између два стуба, беху нека друга врата, затворена и чији грдни клинци са изрђалним главама показиваху место, где су с поља утврђене гвоздене усовнице. —

Фрања се усправи одвуче се до тих других врата и покуша да затресе тешка њихова крила.

Али напрезање му је било узалудно.

Неки стари наменити попуњаваше избу; овде, нека постеља, или боље, ласа од храстове ержи, на којој лежаху разне креветне ствари; тамо, банак са извијеним ногама и сто који је гвозденим шаркама причвршћен уз зид. На столу беху разне справе, крчаг воде, тањир са комадом хладна меса, грдан хлеб, на мађарски нексимит. У једноме углу жубораше тихо вода, падајући танким млазом у неку

— Е, тако! Договорисмо се. Сад се можемо одморити... Да одспавам последњу ноћ у слободи... Збогом, домаћине.

— Збогом, Хансе!

III

Сутра дан је све село знало, да је Сорен Јенсен ноћу, на путу ухватио Ханса Пирсена.

У авлији су запрезали коња у талиге.

Хансе Пирсен седе у њих са Сореном Јенсеном. На Хансеу је кожух Јенсенов. А Јенсен је узјамио за се кожух у суседа.

Они изађоше ћутећи на пут.

Кљусе је касало малим касом, одмахалући непрестано главом. За мало па се указа и град.

Они уђоше у њ, и упутише се право општинској кући.

Из општинске куће, у тај пар, изађе млад чиновник, са златним шпиртом на кани и портфелом испод руке.

Селаци сиђоше с талига.

Сорен Јенсен приђе младом чиновнику, скиде своју постављену капу и забуњено проговори:

— Довео сам вам Ханса Пирсена!

— Каквога Ханса Пирсена?... А, да!.. Пирсен!..

Брзо као муња јурну он уз широке степенице општинске куће, отвори врата и подвикну таким громовитим гласом, да се и на улици чуло:

— Убица Пирсен је овде! Ухваћен!

широку, плитку зделу, а сувишак повираше крај једнога од стубова.

Зар сва та спрема није сведочила, да се у тој изби очекује неки гост, или боље рећи какав заробљеник у тој тамници? Да није Фрања био заробљеник, лукаво примамљен?

У збрци својих мисли Фрања није на то ни помишљао. Извурен глађу и умором, он брзо потрочи ону храну са стола, а своју жеђ утоли оним што је било у крчагу; за тим се извали на тој хранавој постељи, где је одмор од неколико тренутака могао (дати нешто снаге) мало окрепити.

Али, кад је хтео да прибере своје мисли, оне му се разлише као вода са длана.

Да ли му је ваљало чекати зору, па да настави своје истраживање? Зар његова воља није ослабила толико, да није више знао шта ради?

Не! помисли он ипак, нећу оклевати!... На кулу!... Још ноћас морам допрети до куле!...

На мах се угааси она вештачка светлост, што ју је расипао онај фељер са камена темељца на своду, и изба утону у потпун мрак.

Фрања хтеде устати... Али, није могао, и његове мисли заспаше, или, боље рећи, засталоше нагло, као казаљка на часовнику, коме је пукао језичац. То је био чудноват сан, као нека тешка обамрлост, потпуно уништење бића, које свакојако, није проузроковано каквом душевном пометњом...

Колико је трајао тај сан, Фрања није могао знати, кад се пробуди. Његов је часовник одавно већ стао, те не показиваше више сахате. Али изба је опет била поплављена неком вештачком светлошћу.

Фрања се дигне са свог кревета, пође неколико корака ка првим вратима; ова беху непрестано затворена; — пође ка другим вратима: ова беху увек затворена.

Он је хтео сад да се размисли, и с тешком муком могао је то урадити.

Његово тело је, истина, мало опоравило од синоћњег умора, али глава му је одједаред постала некако празна а тешка.

„Колико сам спавао? питао се он. Да ли је ноћ, или је дан?...“

У унутрашњости избе не беше ништа промењено, сем што се она светлост обновила, што је друга храма донета, а крчаг опет био пун бистре воде.

Дакле, неко је улазио, док је Фрања био у оној несвесној обамрлости? Да ли је ко знао, да се он увукао у тмине кулине?... Он је био у рукама барона Рудолфа Горца... Можда је био осуђен, да никад више не дође у додир са себи сличнима?

(Наставиће се).

— Два господина у униформи чувши то, изађоше из суднице.
— За што тај толико урла, као да га је змија ујела? упита Јенсен Ханса.

Овај му ништа не одговори.

Она два господина приступише Хансу.

— Збогом, домаћине, велика ти хвала на свему! рече Ханс.

— Хвала и теби Хансе! одговори Јенсен и пружи му руку.

И руковаше се.

Чиновинци се агледаше од чуда, а Ханс Пирсен пође уза степеннице.

Претелана ревност. Кад је године 1853 британски пароброд „Кронвел“ приспео био у пристаниште Кантонско, једне од главних вароши јужне Кине, хтедоше неколико официра са лађе да наруче да им се повећи број панталона начини од чувенога кинескога штофа званог „Нанкинг.“ Они дакле дадоше дозвати једнога особито чувенога и хваљенога кинескога шнајдера и сваки од официра наручи по три пара. Шнајдер узме меру на свој особени начин, али ради сигурности, пошто му европски крој не беше тако добро познат, он затражи једне старе панталоне ради мустре. Жеља му би испуњена и Кинез се удали. — После некога времена он опет дође на лађу да преда израђени посао. Панталоне беху са највећом пажњом израђене по добивеној мустри свако дугме, сваки бод беше скоро на истоме месту као и намустри. Наједаред примети један од официра, да на комну његових нових панталона има једно четвртасто парче, које са чудноватом тачношћу беше уметнуто; зачуђен разгледа он и остале панталоне, разви он поверену му мустру и показа место на колениу се је исти недостатак наодио. Кинез је мислио да је то у Европи мода и тој је моди верно подражавао. — Енглезима не оста ништа друго до поручене панталоне да плате, и да их понесу у отаџбину са собом као један доказ кинеске ревности.

* * *

Како је Блихер прешао Прусима. Блихер је живео са својим братом код тетки своје Краковицове на тада још шведском острву — Ригену, које за време седмогодишњег рата би препуно шведских војника. То одушеви оба брата за војску. Они обојица хтедоше у Хусаре да иду, али како су их теча и тетка одвраћали од те намере, то они једнога дана утекоше од куће и ступише у Хусаре. Чудан је удео судбине: седамнајесто годишњи Лебрехт Блихер ступа у Хусаре, да се бори противу Пруса, чији вођа и спасилац доцније постаје, али као младић бива заробљен од Пруса. Шведски коњаници, код којих Блихер беше ступио, сударише се приликом једног тумарања око бранденбуршке границе, код мекленбуршкога села Галенбек-а, са пруским хусарима које је предводио пуковник Белинг. Узаврела крв Лебрехта Блихера јурну са жестином на Прусе; али једно ћуле погоди му коња који се најпре усправи а затим паде а са њиме и његов млади јахач. У том тронутку, са највећом брзином дојури један Болиггов хусар по имену Готфрид Ландек родом из Шлезеје; брзо дочепавши оборенога е коња непри атељскога Јункера, и са снажном мишицом својом диже га брзо на свога коња, који се брзо окрену и као стрела одјури натраг међу Прусе, носећи са собом и свој плен. Пуковнику Белингу допаде се млади Јункер, он изради његов отпуст из Шведске војске и Блихер ступа као заставник у прну прајеку Хусарску регименту. — И данас се још у старој и опалој кући у Галенбек у показује соба, у коју је заробљени јункер био доведен.

Син ондашњег притежаоца те зграде, советника Волфганга од Р. дао је доцније да се на месту где је Блихер био ухваћен, подигне један споменик. — Блихер није био заборавио целога свога живота услугу, коју му је хусар Ландек учинио, и увек га је с благодарношћу поштовао а Ландек је ишао са „својим заробљеником“ (Блихером) у још неколико одважних хусарских излета. Ландекови стари дани били су помоћу његовога високога заштитника олакшани а кад се је он године 1808, дакле 48 године после свога одважнога дела, појавио у Реги, где је Блихер свој главни стан имао, био је од Блихера на ручак позван и њему је било дато почасно место до Блихера. Краљ је дао староме Ландеку од године 1814 месечну помоћ а заповедио је кад је исти 1821 умро да се и његовој удовици до њене смрти да је месечна помоћ.

С. Н.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

У свима књижарама може се добити нова књига

ВЕЧНОСТ

НАРОДНА ВАЈКА

НАПИСАО *Ј. М. Веселиновић*

Цена 0.50 пр. дин.

Београд. Књижара В. Валожина